

Codul de procedură fiscală

Cu modificările aduse prin:

O.U.G. nr. 102/2022 (M. Of. nr. 654 din 30 iunie 2022)

Legea nr. 252/2022 (M. Of. nr. 742 din 22 iulie 2022)

O.G. nr. 31/2022 (M. Of. nr. 857 din 31 august 2022)

- ♦ Note ♦ Legislație conexă ♦ Decizii ale Curții Constituționale
- ♦ Recursuri în interesul legii ♦ Hotărâri prealabile

Ediția a 5-a actualizată la **11 septembrie 2022** și îngrijită de:
avocat **Mihaela Gherghe**
economist **Nicoleta Gociu**

CUPRINS

	Art.
Titlul I. Dispoziții generale	1-15
Capitolul I. Domeniul de aplicare a Codului de procedură fiscală.....	2-3
Capitolul II. Principii generale de conduită în administrarea creanțelor fiscale.....	4-12
Capitolul III. Aplicarea prevederilor legislației fiscale	13-15
Titlul II. Raportul juridic fiscal	16-28
Capitolul I. Dispoziții privind raportul juridic fiscal	16-20
Capitolul II. Dispoziții generale privind raportul sarcinii fiscale	21-28
Titlul III. Dispoziții procedurale generale	29-80
Capitolul I. Competența organului fiscal central.....	29-36
Capitolul II. Competența organului fiscal local	37-39
Capitolul III. Alte dispoziții privind competența	40-45
Capitolul IV. Actele emise de organele fiscale	46-54
Capitolul V. Administrarea și aprecierea probelor	55-74
<i>Secțiunea 1. Dispoziții generale</i>	55-57
<i>Secțiunea a 2-a. Informații și expertize</i>	58-63
<i>Secțiunea a 3-a. Înscrisurile și constatarea la fața locului</i>	64-65
<i>Secțiunea a 4-a. Dreptul de a refuza furnizarea de dovezi</i>	66-67
<i>Secțiunea a 5-a. Colaborarea dintre autoritățile publice</i>	68-71
<i>Secțiunea a 6-a. Sarcina probei</i>	72-74
Capitolul VI. Termene.....	75-78
Capitolul VII. Transmiterea cererilor de către contribuabili/plătitori și identificarea acestora în mediul electronic.....	79-80
Titlul IV. Înregistrarea fiscală	81-92
Titlul V. Stabilirea creanțelor fiscale	93-112
Capitolul I. Dispoziții generale.....	93-94
Capitolul II. Dispoziții privind decizia de impunere	95-100
Capitolul III. Dispoziții privind declarația fiscală	101-105
Capitolul IV. Stabilirea bazei de impozitare prin estimare	106-107
Capitolul V. Despre evidențele fiscale și contabile	108-109
Capitolul VI. Prescripția dreptului de a stabili creanțe fiscale	110-112
Titlul VI. Controlul fiscal	113-151
Capitolul I. Inspekția fiscală	113-133
Capitolul II. Controlul inopinat	134-135
Capitolul III. Controlul antifraudă.....	136-137¹
Capitolul IV. Verificarea situației fiscale personale de către organul fiscal central	138-147
Capitolul V. Verificarea documentară.....	148-149
Capitolul VI. Dispoziții finale privind controlul fiscal efectuat de organul fiscal central.....	150-151
Titlul VII. Colectarea creanțelor fiscale	152-267
Capitolul I. Dispoziții generale.....	152-162¹
Capitolul II. Stingerea creanțelor fiscale prin plată, compensare și restituire	163-172
Capitolul III. Dobânzi, penalități de întârziere și penalități de nedeclarare	173-183
Capitolul IV. Înlesniri la plată	184-209

<i>Secțiunea 1. Instituirea posibilității acordării îlesnirilor la plată</i>	184-185
<i>Secțiunea a 2-a. Procedura de acordare a eşalonării la plată de către organul fiscal central.....</i>	186-209
Capitolul IV ¹ . Eşalonare la plată, în formă simplificată, pentru obligațiile fiscale administrate de organul fiscal central.....	209¹-209¹⁴
Capitolul V. Garanții	210-212
Capitolul VI. Măsuri asigurătorii	213-214
Capitolul VII. Prescripția dreptului de a cere executarea silită și a dreptului de a cere restituirea.....	215-219
Capitolul VIII. Stingerea creanțelor fiscale prin executare silită	220-255
<i>Secțiunea 1. Dispoziții generale</i>	220-235
<i>Secțiunea a 2-a. Executarea silită prin poprire.....</i>	236-237
<i>Secțiunea a 3-a. Executarea silită a bunurilor mobile</i>	238-241
<i>Secțiunea a 4-a. Executarea silită a bunurilor imobile</i>	242-244
<i>Secțiunea a 5-a. Executarea silită a altor bunuri.....</i>	245-246
<i>Secțiunea a 6-a. Valorificarea bunurilor sechestrate</i>	247-255
Capitolul IX. Cheltuieli.....	256
Capitolul X. Eliberarea și distribuirea sumelor realizate prin executare silită.....	257-259
Capitolul XI. Contestația la executare silită.....	260-262
Capitolul XII. Stingerea creanțelor fiscale prin alte modalități.....	263-266
Capitolul XII ¹ . Dispoziții aplicabile cazurilor speciale de executare silită	266¹-266⁵
Capitolul XIII. Dispoziții speciale privind colectarea.....	267
Titlul VIII. Soluționarea contestațiilor formulate împotriva actelor administrative fiscale.....	268-281¹
Capitolul I. Dreptul la contestație	268-271
Capitolul II. Competența de soluționare a contestațiilor. Decizia de soluționare	272-274
Capitolul III. Dispoziții procedurale.....	275-278
Capitolul IV. Soluții asupra contestației.....	279-281¹
Titlul IX. Soluționarea litigiilor fiscale generate de interpretarea și aplicarea acordurilor și convențiilor care prevăd evitarea/eliminarea dublei impuneri	282-283¹⁹
Capitolul I. Procedura amiabilă în baza acordurilor sau convențiilor pentru evitarea/eliminarea dublei impuneri și în baza Convenției 90/436/CEE privind eliminarea dublei impuneri în legătură cu ajustarea profiturilor întreprinderilor asociate	282-283
Capitolul II. Procedura amiabilă pentru evitarea/eliminarea dublei impuneri în baza Directivei (UE) 2017/1852 a Consiliului privind mecanismele de soluționare a litigiilor fiscale în Uniunea Europeană.....	283¹-283¹⁹
Titlul X. Aspecte internaționale	284-335³
Capitolul I. Cooperarea administrativă în domeniul fiscal	284-309
<i>Secțiunea 1. Dispoziții generale</i>	284-287
<i>Secțiunea a 2-a. Schimbul de informații.....</i>	288-293
§1. Schimbul de informații la cerere.....	288-290
§2. Schimbul automat obligatoriu de informații.....	291-291⁴
§3. Schimbul spontan de informații.....	292-293
<i>Secțiunea a 3-a. Alte forme de cooperare administrativă.....</i>	294-298
§1. Prezența în birourile administrative și participarea la anchetele administrative	294
§2. Cooperarea administrativă prin efectuarea de controale simultane	295
§3. Notificări administrative.....	296
§4. Rezultatul utilizării informațiilor	297
§5. Schimbul de experiență și de bune practici	298
<i>Secțiunea a 4-a. Condiții aplicabile cooperării administrative</i>	299-305
<i>Secțiunea a 5-a. Relațiile cu Comisia Europeană</i>	306-306¹
<i>Secțiunea a 6-a. Relațiile cu țările terțe.....</i>	307

Secțiunea a 7-a. Dispoziții generale și finale.....	308-309
Capitolul II. Asistență reciprocă în materie de recuperare a creanțelor legate de taxe, impozite, drepturi și alte măsuri.....	310-335
Secțiunea 1. Dispoziții generale.....	310-313
Secțiunea a 2-a. Schimbul de informații.....	314-316
Secțiunea a 3-a. Asistență pentru notificarea documentelor.....	317-318
Secțiunea a 4-a. Măsurile asigurătorii sau de recuperare.....	319-329
Secțiunea a 5-a. Dispoziții generale aplicabile tuturor tipurilor de cereri de asistență.....	330-332
Secțiunea a 6-a. Dispoziții finale.....	333-335
Capitolul III. Asistență reciprocă în materie de recuperare a creanțelor în baza regulamentelor europene și a convențiilor internaționale la care România este parte.....	335 ¹ -335 ³
Titlul XI. Sancțiuni.....	336-339
Titlul XII. Dispoziții tranzitorii și finale.....	340-354
Anexa Nr. 1. PROCEDURI de raportare și de diligență fiscală pentru schimbul de informații referitoare la conturile financiare	(pag. 232)
Secțiunea I. Proceduri generale de raportare	
Secțiunea II. Proceduri generale de diligență fiscală	
Secțiunea III. Proceduri de diligență fiscală în ceea ce privește conturile de persoană fizică preexistente	
Secțiunea IV. Proceduri de diligență fiscală în ceea ce privește conturile de persoană fizică noi	
Secțiunea V. Proceduri de diligență fiscală în ceea ce privește conturile de entitate preexistente	
Secțiunea VI. Proceduri de diligență fiscală în ceea ce privește conturile de entitate noi	
Secțiunea VII. Proceduri speciale de diligență fiscală	
Secțiunea VIII. Definițiile termenilor	
Anexa Nr. 2. PROCEDURI SUPLIMENTARE de raportare și de diligență fiscală pentru schimbul de informații referitoare la conturile financiare	(pag. 271)
Anexa Nr. 3. NORME de raportare pentru grupurile de întreprinderi multinaționale	(pag. 273)
Secțiunea I. Definițiile termenilor	
Secțiunea a II-a. Cerințe generale de raportare	
Anexa Nr. 4. SEMNE DISTINCTIVE.....	(pag. 277)
Partea I. Testul beneficiului principal	
Partea a II-a. Categoriile de semne distinctive	

books
Titlul I

Dispoziții generale

Art. 1. Definiții. În înțelesul prezentului cod, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

1. **actul administrativ fiscal** - actul emis de organul fiscal în exercitarea atribuțiilor de administrare a impozitelor, taxelor și contribuțiilor sociale, pentru stabilirea unei situații individuale și în scopul de a produce efecte juridice față de cel cărui îi este adresat;

2. **administrarea creanțelor fiscale** - oricare din activitățile desfășurate de organele fiscale în legătură cu:

a) înregistrarea fiscală a contribuabililor/plătitorilor și a altor subiecte ale raporturilor juridice fiscale;

b) declararea, stabilirea, controlul și colectarea creanțelor fiscale;

c) soluționarea contestațiilor împotriva actelor administrative fiscale;

d) asistența/îndrumarea contribuabililor/plătitorilor, la cerere sau din oficiu;

e) aplicarea sancțiunilor în condițiile legii;

3. **analiza de risc** - activitatea efectuată de organul fiscal în scopul identificării riscurilor de neconformare în ceea ce privește îndeplinirea de către contribuabil/plătitor a obligațiilor prevăzute de legislația fiscală, de a le evalua, de a le gestiona, precum și de a le utiliza în scopul efectuării activităților de administrare fiscală;

4. **contribuabil** - orice persoană fizică, juridică sau orice altă entitate fără personalitate juridică ce datorează, conform legii, impozite, taxe și contribuții sociale;

5. **contribuție socială** - prelevare obligatorie realizată în baza legii, care are ca scop protecția persoanelor fizice obligate a se asigura împotriva anumitor riscuri sociale, în schimbul căreia aceste persoane beneficiază de drepturile acoperite de respectiva prelevare;

6. **control fiscal** - totalitatea activităților efectuate de organele fiscale pentru verificarea modului de îndeplinire de către contribuabil/plătitor a obligațiilor prevăzute de legislația fiscală și contabilă;

7. **creanță bugetară** - dreptul la încasarea oricărei sume care se cuvine bugetului general consolidat, reprezentând creanța bugetară principală și creanța bugetară accesorie;

8. **creanță bugetară principală** - dreptul la încasarea oricărei sume care se cuvine bugetului general consolidat, altele decât creanțele bugetare accesorii;

9. **creanță bugetară accesorie** - dreptul la încasarea dobânzilor, penalităților sau a altor asemenea sume, în baza legii, aferente unor creanțe bugetare principale;

10. **creanță fiscală** - dreptul la încasarea oricărei sume care se cuvine bugetului general consolidat, reprezentând creanța fiscală principală și creanța fiscală accesorie;

11. **creanță fiscală principală** - dreptul la perceperea impozitelor, taxelor și contribuțiilor sociale, precum și dreptul contribuabilului la restituirea sumelor plătite fără a fi datorate și la rambursarea sumelor cuvenite, în situațiile și condițiile prevăzute de lege;

12. **creanță fiscală accesorie** - dreptul la perceperea dobânzilor, penalităților sau majorărilor aferente unor creanțe fiscale principale, precum și dreptul contribuabilului de a primi dobânzi, în condițiile legii;

13. **creditor fiscal** - titularul unui drept de creanță fiscală;

14. **creditor bugetar** - titularul unui drept de creanță bugetară;

15. **debitor fiscal** - titularul unei obligații de plată corelativă unui drept de creanță fiscală;

16. **debitor bugetar** - titularul unei obligații de plată corelativă unui drept de creanță bugetară;

17. **declarație fiscală** - act întocmit de contribuabil/plătitor, în condițiile și situațiile prevăzute de lege, reprezentând declarația de impunere și declarația informativă;

18. **declarație de impunere** - actul întocmit de contribuabil/plătitor care se referă la:

a) impozitele, taxele și contribuțiile sociale datorate, în cazul în care, potrivit legii, obligația calculării acestora revine contribuabilului/plătitorului;

b) impozitele, taxele și contribuțiile sociale colectate, în cazul în care plătitorul are obligația de a calcula, de a reține și de a plăti sau, după caz, de a colecta și de a plăti impozitele, taxele și contribuțiile sociale;

c) bunurile și veniturile impozabile, precum și alte elemente ale bazei de impozitare, dacă legea prevede declararea acestora;

19. **declarație informativă** - actul întocmit de contribuabil/plătitor referitor la orice informații în legătură cu impozitele, taxele și contribuțiile sociale, bunurile și veniturile impozabile, precum și în legătură cu evidențele contabile și fiscale, inclusiv fișierul standard de control fiscal, dacă legea prevede declararea acestora, altele decât cele prevăzute la pct. 18;

Notă: Modificarea pct. 19 adusă prin O.G. nr. 11/2021 se aplică începând cu data de 1 ianuarie 2022. (art. VI alin. 1 din O.G. nr. 11/2021)

20. **dobândă** - obligația fiscală accesorie reprezentând echivalentul prejudiciului creat titularului creanței fiscale principale ca urmare a neachitării la scadență de către debitor a obligațiilor fiscale principale;

21. **drepturi vamale** - drepturi de import și drepturi de export, astfel cum sunt definite de Legea nr. 86/2006 privind Codul vamal al României, cu modificările și completările ulterioare;

22. **executor fiscal** - persoana din cadrul organului de executare cu atribuții de efectuare a executării silită;

23. **impozit** - prelevare obligatorie, indiferent de denumire, realizată în baza legii, fără contra-prestație, în scopul satisfacerii necesităților de interes general;

24. **legislație fiscală** - totalitatea normelor prevăzute în actele normative referitoare la impozite, taxe, contribuții sociale, precum și la proceduri de administrare a acestora;

25. **legislație contabilă** - totalitatea normelor prevăzute în actele normative referitoare la organizarea și conducerea contabilității;

26. **majorare de întârziere** - obligația fiscală accesorie reprezentând echivalentul prejudiciului creat titularului creanței fiscale principale, precum și sancțiunea, ca urmare a neachitării la scadență, de către debitor, a obligațiilor fiscale principale;

27. **obligație fiscală** - obligația de plată a oricărei sume care se cuvine bugetului general consolidat, reprezentând obligația fiscală principală și obligația fiscală accesorie;

28. **obligație fiscală principală** - obligația de plată a impozitelor, taxelor și contribuțiilor sociale, precum și obligația organului fiscal de a restitui sumele încasate fără a fi datorate și de a rambursa sumele cuvenite, în situațiile și condițiile prevăzute de lege;

29. **obligație fiscală accesorie** - obligația de plată sau de restituire a dobânzilor, penalităților sau a majorărilor, aferente unor obligații fiscale principale;

30. **organ fiscal** - organul fiscal central, organul fiscal local, precum și alte instituții publice care administrează creanțe fiscale;

31. **organ fiscal central** - Ministerul Finanțelor Publice și Agenția Națională de Administrare Fiscală, denumită în continuare **A.N.A.F.**, prin structurile de specialitate cu atribuții de administrare a creanțelor fiscale, inclusiv unitățile subordonate ale Ministerului Finanțelor Publice sau A.N.A.F.;

32. **organ fiscal local** - structurile de specialitate din cadrul autorităților administrației publice locale cu atribuții de administrare a creanțelor fiscale;

33. **penalitate de întârziere** - obligația fiscală accesorie reprezentând sancțiunea pentru neachitarea la scadență de către debitor a obligațiilor fiscale principale;

34. **penalitate de nedeclarare** - obligația fiscală accesorie reprezentând sancțiunea pentru nedeclararea sau declararea incorectă, în declarații de impunere, a impozitelor, taxelor și contribuțiilor sociale;

35. **plătitor** - persoana care, în numele contribuabilului, conform legii, are obligația de a plăti sau de a reține și de a plăti ori de a colecta și plăti, după caz, impozite, taxe și contribuții sociale. Este plătitor și sediul secundar obligat, potrivit legii, să se înregistreze fiscal ca plătitor de salarii și de venituri asimilate salariilor;

36. **taxă** - prelevarea obligatorie, indiferent de denumire, realizată în baza legii, cu ocazia prestării unor servicii de către instituții sau autorități publice, fără existența unui echivalent între cuantumul taxei și valoarea serviciului;

37. **titlu de creanță fiscală** - actul prin care, potrivit legii, se stabilește și se individualizează creanța fiscală;

38. **titlu de creanță bugetară** - actul prin care, potrivit legii, se stabilește și se individualizează creanța bugetară;

39. **vector fiscal** - totalitatea tipurilor de obligații fiscale pentru care există obligații de declarare cu caracter permanent;

40. **date de identificare** - numele și prenumele în cazul persoanelor fizice sau denumirea în cazul persoanelor juridice și entităților fără personalitate juridică, domiciliul fiscal și codul de identificare fiscală.

Hotărâre prealabilă. Prin decizia nr. 8/2018, M. Of. nr. 441 din 25 mai 2018, Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a admis sesizarea formulată de Curtea de Apel București - Secția a IV-a civilă, privind pronunțarea unei hotărâri prealabile și, în consecință, **stabilește că:**

În interpretarea și aplicarea prevederilor art. 40 din Legea nr. 10/1995, forma în vigoare în anul 2010, coroborate cu art. 7 din Legea nr. 329/2009 și poziția 5 din anexa nr. 1 la aceeași lege, precum și cu prevederile art. 21 și 22 din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 (preluate în **art. 1 din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală**, n.n), republicată, cu modificările și completările ulterioare, obligația de plată a sumei echivalente cu cota de 0,70% din cheltuielile pentru executarea construcțiilor și a lucrărilor prevăzute la art. 2 din Legea nr. 10/1995 și pentru care se emit, în condițiile legii, autorizații de construire este o obligație fiscală.

În interpretarea și aplicarea prevederilor art. 40 din Legea nr. 10/1995, forma în vigoare în anul 2010, coroborate cu prevederile art. 91 din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 (preluate în **art. 110 din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală**, n.n), republicată, cu modificările și completările ulterioare, obligația fiscală de plată a cotei prevăzute de art. 40 din Legea nr. 10/1995 se supune termenului de prescripție de 5 ani, specific raporturilor juridice fiscale.

Capitolul I

Domeniul de aplicare a Codului de procedură fiscală

Art. 2. Obiectul și sfera de aplicare a Codului de procedură fiscală. (1) Codul de procedură fiscală reglementează drepturile și obligațiile părților din raporturile juridice fiscale privind administrarea creanțelor fiscale datorate bugetului general consolidat, indiferent de autoritatea care le administrează, cu excepția cazului când prin lege se prevede altfel.

(2) În măsura în care prin lege specială nu se prevede altfel, prezentul cod se aplică și pentru:

a) administrarea drepturilor vamale;

b) administrarea redevențelor miniere, a redevențelor petroliere și a redevențelor rezultate din contracte de concesiune, arendă și alte contracte de exploatare eficientă a terenurilor cu destinație agricolă, încheiate de Agenția Domeniilor Statului;

c) alte creanțe bugetare care, potrivit legii, sunt asimilate creanțelor fiscale.

(3) În scopul aplicării alin. (2), drepturile vamale și redevențele sunt asimilate creanțelor fiscale.

(4) Prezentul cod nu se aplică pentru administrarea creanțelor bugetare rezultate din raporturile juridice contractuale, cu excepția celor prevăzute la alin. (2) lit. b).

(5) Activitățile de administrare a creanțelor fiscale desfășurate de către instituții publice care au calitatea de organe fiscale, altele decât organele fiscale centrale și organele fiscale locale definite potrivit art. 1 pct. 31 și 32, se realizează astfel:

a) potrivit regulilor prevăzute de prezentul cod pentru organele fiscale centrale, în situația în care instituția face parte din structura administrației publice centrale;

b) potrivit regulilor prevăzute de prezentul cod pentru organele fiscale locale, în situația în care instituția face parte din structura administrației publice locale.

(6) La nivelul unităților administrativ-teritoriale se poate decide încheierea unor acorduri de cooperare, potrivit prevederilor art. 24 din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare, pentru desfășurarea în comun a activităților de administrare

a creanțelor fiscale locale. Încheierea acordurilor de cooperare se decide prin hotărâri ale consiliilor locale interesate. Dispozițiile alin. (5) lit. b) se aplică în mod corespunzător.

Art. 3. Raportul Codului de procedură fiscală cu alte acte normative. (1) Prezentul cod constituie procedura de drept comun pentru administrarea creanțelor prevăzute la art. 2.

(2) Unde prezentul cod nu dispune, se aplică prevederile Codului civil și ale Codului de procedură civilă, republicat, în măsura în care acestea pot fi aplicabile raporturilor dintre autorități publice și contribuabili/plătitori.

Capitolul II

Principii generale de conduită în administrarea creanțelor fiscale

Art. 4. Principiul legalității. (1) Creanțele fiscale și obligațiile corespunzătoare ale contribuabilului/plătitorului sunt cele prevăzute de lege.

(2) Procedura de administrare a creanțelor fiscale se desfășoară în conformitate cu dispozițiile legii. Organul fiscal are obligația de a asigura respectarea dispozițiilor legale privind realizarea drepturilor și obligațiilor contribuabilului/plătitorului sau ale altor persoane implicate în procedură.

Art. 5. Aplicarea unitară a legislației. (1) Organul fiscal este obligat să aplice unitar prevederile legislației fiscale pe teritoriul României, urmărind stabilirea corectă a creanțelor fiscale.

(2) Ministerul Finanțelor Publice, în calitate de organ de specialitate al administrației publice centrale, are rolul de a coordona aplicarea unitară a prevederilor legislației fiscale.

(3) În cadrul Ministerului Finanțelor Publice funcționează Comisia fiscală centrală, care are responsabilități de elaborare a deciziilor cu privire la aplicarea unitară a Codului fiscal, a prezentului cod, a legislației subsecvente acestora, precum și a legislației a cărei aplicare intră în sfera de competență a A.N.A.F.

(4) Componenta și regulamentul de organizare și funcționare a Comisiei fiscale centrale se aprobă prin ordin al ministrului finanțelor publice.

(5) Comisia fiscală centrală este coordonată de secretarul de stat din Ministerul Finanțelor Publice care răspunde de politicile și legislația fiscală.

(6) În cazul în care Comisia fiscală centrală este învestită cu soluționarea unei probleme care vizează impozitele și taxele locale prevăzute de Codul fiscal, comisia se completează cu 2 reprezentanți ai Ministerului Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației, precum și cu câte un reprezentant al fiecărei structuri asociative a autorităților administrației publice locale.

(7) Deciziile Comisiei fiscale centrale se aprobă prin ordin al ministrului finanțelor publice și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Legislație conexă: OMF nr. 1.059/2021 privind componența și funcționarea Comisiei fiscale centrale (M. Of. nr. 883 din 14 septembrie 2021)

Art. 6. Exercițarea dreptului de apreciere. (1) Organul fiscal este îndreptățit să aprecieze, în limitele atribuțiilor și competențelor ce îi revin, relevanța stărilor de fapt fiscale prin utilizarea mijloacelor de probă prevăzute de lege și să adopte soluția întemeiată pe prevederile legale, precum și pe constatări complete asupra tuturor împrejurărilor edificatoare în cauză raportat la momentul luării unei decizii. În exercitarea dreptului său de apreciere, organul fiscal trebuie să ia în considerare opinia emisă în scris de organul fiscal competent respectivului contribuabil/plătitor în cadrul activității de asistență și îndrumare a contribuabililor/plătitorilor, precum și soluția adoptată de organul fiscal în cadrul unui act administrativ fiscal sau de instanța judecătorească, printr-o hotărâre definitivă, emisă anterior, pentru situații de fapt similare la același contribuabil/plătitor. În situația în care organul fiscal constată că există diferențe între starea de fapt fiscală a contribuabilului/plătitorului și informațiile avute în vedere la emiterea unei opinii scrise sau a unui act administrativ fiscal la același contribuabil/plătitor, organul fiscal are dreptul să consemneze constatările în conformitate cu situația fiscală reală și cu legislația fiscală și are obligația să menționeze în scris motivele pentru care nu ia în considerare opinia prealabilă.

(2) Organul fiscal își exercită dreptul de apreciere în limitele rezonabilității și echității, asigurând o proporție justă între scopul urmărit și mijloacele utilizate pentru atingerea acestuia.

(3) Ori de câte ori organul fiscal trebuie să stabilească un termen pentru exercitarea unui drept sau îndeplinirea unei obligații de către contribuabil/plătitor, acesta trebuie să fie rezonabil, pentru a da posibilitatea contribuabilului/plătitorului să își exercite dreptul sau să își îndeplinească obligația. Termenul poate fi prelungit, pentru motive justificate, cu acordul conducătorului organului fiscal.

Art. 7. Rolul activ și alte reguli de conduită pentru organul fiscal. (1) În desfășurarea unei proceduri de administrare a creanțelor fiscale, organul fiscal înștiințează contribuabilul/plătitorul asupra drepturilor și obligațiilor prevăzute de lege ce îi revin acestuia în desfășurarea procedurii.

(2) Organul fiscal are obligația să examineze starea de fapt în mod obiectiv și în limitele stabilite de lege, precum și să îndrume contribuabilul/plătitorul în aplicarea prevederilor legislației fiscale, în îndeplinirea obligațiilor și exercitarea drepturilor sale, ca urmare a solicitării contribuabilului/plătitorului sau din inițiativa organului fiscal, după caz.

(3) Organul fiscal este îndreptățit să examineze, din oficiu, starea de fapt, să obțină și să utilizeze toate informațiile și documentele necesare pentru determinarea corectă a situației fiscale a contribuabilului/plătitorului. În analiza efectuată, organul fiscal este obligat să identifice și să ia în considerare toate circumstanțele edificatoare fiecărui caz în parte.

(4) Organul fiscal decide asupra felului și volumului examinărilor, în funcție de circumstanțele fiecărui caz în parte și de limitele prevăzute de lege.

(5) În cazul creanțelor fiscale administrate de organul fiscal central, procedurile de administrare se realizează în funcție de clasa/subclasa de risc fiscal în care sunt încadrați contribuabilii ca urmare a analizei de risc efectuate de organul fiscal.

(6) Contribuabilii se încadrează în 3 clase principale de risc, după cum urmează:

- a) contribuabili cu risc fiscal mic;
- b) contribuabili cu risc fiscal mediu;
- c) contribuabili cu risc fiscal ridicat.

(7) Criteriile generale în funcție de care se stabilește clasa/subclasa de risc fiscal sunt următoarele:

- a) criterii cu privire la înregistrarea fiscală;
- b) criterii cu privire la depunerea declarațiilor fiscale;
- c) criterii cu privire la nivelul de declarare;
- d) criterii cu privire la realizarea obligațiilor de plată către bugetul general consolidat și către alți creditori.

(8) Dezvoltarea claselor principale de risc în subclase de risc și dezvoltarea criteriilor generale în subcriterii, precum și procedurile de stabilire a subclaselor și subcriteriilor se aprobă prin ordin al președintelui A.N.A.F.

(9) Procedura de soluționare a contestațiilor nu se realizează în funcție de clasa/subclasa de risc.

(10) Analiza de risc se efectuează periodic, caz în care organul fiscal stabilește și clasa/subclasa de risc fiscal a contribuabilului.

(11) Contribuabilul nu poate face obiecții cu privire la modul de stabilire a riscului și a clasei/subclasei de risc fiscal în care a fost încadrat.

(12) Procedurile de administrare corespunzătoare fiecărei clase/subclase de risc fiscal se stabilesc prin ordin al președintelui A.N.A.F.

(13) Ordinele prevăzute la alin. (8) și (12) se elaborează în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Legislație conexă: OMF nr. 1.233/2021 pentru aprobarea Procedurii de îndrumare și asistență a contribuabililor/plătitorilor, acordate de către Agenția Națională de Administrare Fiscală, și de coordonare metodologică a activității de aplicare unitară a legislației fiscale și procedural fiscale desfășurate de structurile de asistență contribuabili, precum și în domeniul tehnologiei informației (M. Of. nr. 998 din 19 octombrie 2021)

Art. 8. Limba oficială în administrația fiscală. (1) Limba oficială în administrația fiscală este limba română.

(2) Dacă la organul fiscal se depun petiții, documente justificative, certificate sau alte înscrisuri într-o limbă străină, organul fiscal solicită ca acestea să fie însoțite de traduceri în limba română certificate de traducători autorizați de Ministerul Justiției, în condițiile legii.

(3) Dacă la organul fiscal se depun petiții, documente justificative, certificate sau alte înscrisuri într-o limbă străină, pentru care nu există traducători autorizați potrivit alin. (2), organul fiscal solicită ca acestea să fie însoțite de traduceri în limba română efectuate sau certificate de o ambasadă/oficiu consular al statului în a cărui limbă oficială a fost emis documentul respectiv.

(4) Petițiile, documentele justificative, certificatele sau înscrisurile redactate într-o limbă străină depuse fără respectarea alin. (2) sau (3), după caz, nu se iau în considerare de organul fiscal dacă acesta a solicitat traducerea în limba română potrivit alin. (2) sau (3), după caz, iar contribuabilul/plătitorul nu s-a conformat solicitării.

(4¹) Dacă traducerea în limba română se efectuează dintr-o scriere care nu are caractere latine, la documentul tradus se va atașa și copia legalizată de pe înscrisul original.

(5) Dispozițiile art. 19 din Legea administrației publice locale nr. 215/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, sunt aplicabile în mod corespunzător.

Art. 9. Dreptul de a fi ascultat. (1) Înaintea luării deciziei, organul fiscal este obligat să asigure contribuabilului/plătitorului posibilitatea de a-și exprima punctul de vedere cu privire la faptele și împrejurările relevante în luarea deciziei.

(2) Organul fiscal nu este obligat să aplice prevederile alin. (1) când:

a) întârzierea în luarea deciziei determină un pericol pentru constatarea situației fiscale reale privind executarea obligațiilor contribuabilului/plătitorului sau pentru luarea altor măsuri prevăzute de lege;

b) cuantumul creanțelor fiscale urmează să se modifice cu mai puțin de 10% din valoarea creanței fiscale stabilită anterior;

c) se acceptă informațiile prezentate de contribuabil/plătitor, pe care acesta le-a dat într-o declarație sau într-o cerere;

d) urmează să se ia măsuri de executare silită;

e) urmează să se emită deciziile referitoare la obligațiile fiscale accesorii.

(3) Audierea se consideră îndeplinită în următoarele situații:

a) contribuabilul/plătitorul refuză explicit să se prezinte la termenul stabilit de organul fiscal în vederea audierii;

b) contribuabilul/plătitorul nu se prezintă, din orice motiv, la două termene consecutive stabilite de organul fiscal în vederea audierii.

(4) Excepția lipsei audierii poate fi invocată de contribuabil/plătitor odată cu formularea contestației depuse potrivit prezentului cod.

(5) La stabilirea termenelor prevăzute la alin. (3) devin aplicabile prevederile art. 6 alin. (3).

Legislație conexă: OMDLPA nr. 431/2022 pentru aprobarea Procedurii de angajare a răspunderii solidare reglementate de dispozițiile art. 25 și 26 din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală (M. Of. nr. 342 din 7 aprilie 2022)

Art. 10. Obligația de cooperare. (1) Contribuabilul/Plătitorul este obligat să coopereze cu organul fiscal în vederea determinării stării de fapt fiscale, prin prezentarea faptelor cunoscute de către acesta, în întregime, conform realității, și prin indicarea mijloacelor doveditoare care îi sunt cunoscute, cu respectarea prevederilor în materie penală și procesual penală.

(2) Contribuabilul/Plătitorul este obligat să întreprindă măsurile în vederea procurării mijloacelor doveditoare necesare, prin utilizarea tuturor posibilităților ce îi stau la dispoziție.

Art. 11. Secretul fiscal. (1) Personalul din cadrul organului fiscal este obligat să păstreze secretul asupra informațiilor de care a luat cunoștință ca urmare a exercitării atribuțiilor de serviciu.

(2) În categoria informațiilor de natura celor considerate a fi secret fiscal intră datele referitoare la contribuabil/plătitor, cum ar fi: datele de identificare, natura și cuantumul obligațiilor fiscale, natura, sursa și cuantumul veniturilor, natura, sursa și valoarea bunurilor, plăți, conturi, rulaje, transferuri de numerar, solduri, încasări, deduceri, credite, datorii, valoarea patrimoniului net sau

orice fel de informații obținute din declarații ori documente prezentate de către contribuabil/plătitor sau terți.

(3) Organul fiscal poate transmite informațiile pe care le deține:

a) autorităților și instituțiilor publice în scopul îndeplinirii obligațiilor prevăzute de lege;

a¹) instituțiilor de interes public definite potrivit actelor normative de organizare și funcționare, care sunt învestite să îndeplinească un serviciu de interes public, în scopul îndeplinirii obligațiilor prevăzute de lege;

b) autorităților fiscale ale altor țări, în condiții de reciprocitate, în baza unor instrumente juridice internaționale semnate de România și care cuprind prevederi privind cooperarea administrativă în domeniul fiscal și/sau recuperarea creanțelor fiscale;

c) autorităților judiciare competente, potrivit legii;

d) oricărui solicitant, cu consimțământul expres și neechivoc al contribuabilului/plătitorului despre care au fost solicitate informații. Responsabilitatea privind modalitatea de utilizare a informațiilor astfel obținute revine solicitantului;

e) în alte cazuri prevăzute expres de lege.

(4) Autoritatea care primește informații fiscale este obligată să păstreze secretul asupra informațiilor primite.

(5) Este permisă transmiterea informațiilor de natura celor prevăzute la alin. (1), inclusiv pentru perioada în care a avut calitatea de contribuabil/plătitor:

a) contribuabilului/plătitorului însuși;

b) succesorilor acestuia, precum și persoanelor cu vocație succesorală, calitate dovedită potrivit legii.

(6) În scopul aplicării prevederilor alin. (3) lit. a), a¹) și c), autoritățile publice, instituțiile publice, instituțiile de interes public și autoritățile judiciare pot încheia protocol privind schimbul de informații cu organul fiscal deținător al informației, ce se transmite prin sistemul informatic propriu al Ministerului Finanțelor/A.N.A.F., denumit **PatrimVen**.

(6¹) În scopul aplicării prevederilor alin. (3) lit. d), solicitantul care prin natura activității solicită frecvent informații de natura secretului fiscal despre clienții/partenerii săi poate încheia un protocol privind schimbul de informații cu organul fiscal deținător al informației ce se transmite, utilizând sistemul informatic în conformitate cu art. 70¹.

(7) Este permisă transmiterea de informații cu caracter fiscal în alte situații decât cele prevăzute la alin. (3), în condițiile în care se asigură că din acestea nu reiese identitatea vreunei persoane fizice, juridice ori unei entități fără personalitate juridică.

(8) Organul fiscal poate aduce la cunoștință publică informațiile pe care le deține:

a) ori de câte ori informațiile sunt calificate de lege ca fiind publice;

b) ori de câte ori, prin acte administrative sau prin hotărâri judecătorești, definitive, se constată încălcări ale obligațiilor prevăzute de legislația fiscală.

(9) Procedura de aducere la cunoștință publică a informațiilor deținute de organul fiscal central se aprobă prin ordin al președintelui A.N.A.F., iar procedura de aducere la cunoștință publică a informațiilor deținute de organul fiscal local se aprobă prin ordin al ministrului lucrărilor publice, dezvoltării și administrației, cu avizul Ministerului Finanțelor Publice.

(10) Prelucrarea datelor cu caracter personal de către organele fiscale centrale și locale se realizează cu respectarea prevederilor Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), cu modificările ulterioare, în scopul exercitării atribuțiilor de administrare a creanțelor fiscale.

Legislație conexă: OPANAF nr. 146/2022 pentru aprobarea condițiilor de furnizare a informațiilor, modelului-cadru al protocolului de colaborare, procedurii privind schimbul de informații între Agenția Națională de Administrare Fiscală și persoanele juridice de drept privat semnatare, precum și a modalităților de acces în sistemele informatice dedicate conform art. 701 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală (M. Of. nr. 157 din 16 februarie 2022)